

МЕТОДИКА ЗА ОЦЕНКА НА КОРУПЦИОННИЯ РИСК В МИНИСТЕРСТВОТО НА ОБРАЗОВАНИЕТО И НАУКАТА

ГЛАВА ПЪРВА ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

Чл. 1. Методиката за оценка на корупционния риск в Министерството на образованието и науката, наричана „Методиката”, регламентира изисквания и ред за извършване на оценка на корупционния риск в съответствие с чл. 46 и чл. 46б от Закона за администрацията.

Чл. 2. (1) Методиката има за цел:

1. да подпомогне работата на Инспектората на Министерството на образованието и науката при извършване на дейности за оценка, превенция и ограничаване на корупционния риск;

2. да определи индикаторите за корупционен риск и методите за оценка на корупционния риск при и по повод изпълнението на служебни или трудови задължения от служители в администрацията;

3. да подпомогне изграждането на ефективна вътрешна система за наблюдение, проверка и управление на корупционния риск;

4. да подпомогне разработването на гъвкав и приложим в административните структури инструментариум за извършване на оценка на корупционния риск с отчитане спецификите на секторната политика.

(2) Корупционен риск по смисъла на тази методика е вероятността от наличие на условия, които могат да доведат до корупционни практики.

(3) Корупционна практика по смисъла на тази методика е злоупотребата със служебно положение с цел облагодетелстване.

Чл. 3. (1) Обект на оценката на корупционния риск са административните структури в министерството, неговите териториални звена и второстепенни разпоредители с бюджет.

(2) Предмет на оценката е определяне нивото на корупционния риск в съответната административна структура и предприемане на мерки за превенция и ограничаване на корупционния риск, при отчитане спецификите на секторната политика.

ГЛАВА ВТОРА СПЕЦИФИКИ НА СЕКТОРНАТА ПОЛИТИКА В ОБРАЗОВАНИЕТО И НАУКАТА

Чл. 4. (1) В процеса на оценка на корупционния риск се отчитат основните специфики на секторната политика:

1. разработване и съгласуване на проекти на нормативни актове в областта на образованието, младежта и науката, както и на индивидуални и общи административни актове на министъра ;

2. откриване, преобразуване и закриване на детски градини, училища и обслужващи звена в страната и чужбина;

3. определяне на защитени и средищни училища;
4. разработване и утвърждаване на държавния план-прием за държавните и общинските училища;
5. преместване на ученици над утвърдения държавен план-прием;
6. провеждане на държавните зрелостни изпити, държавните изпити за придобиване на квалификация по професии, приемните изпити след завършен VII клас и след завършено основно образование;
7. заверка на документи за образование, издадени от легитимни български средни и висши училища, предназначени за чужбина;
8. издаване на документи за признаване на завършени етапи на училищно обучение или степени на образование и професионална квалификация по документи, издадени от училища на чужди държави;
9. оценяване и одобряване на учебници и учебни помагала;
10. образователна интеграция на деца и ученици със специални образователни потребности и/или с хронични заболявания;
11. образователна интеграция на децата и учениците от етническите малцинства;
12. квалификация, кариерно развитие и диференцирано заплащане на педагогическите кадри;
13. кадрово осигуряване на българските държавни училища в чужбина;
14. прием на студенти, докторанти и специализанти за местата, субсидирани от държавата, за обучение на лица от българска народност в държавните висши училища и в научните организации на Република България;
15. прием на чуждестранни граждани за студенти, докторанти и специализанти във висшите училища и в научните организации на Република България и на български граждани в чужбина;
16. избор на академични преподаватели в чуждестранни университети с цел създаване благоприятни условия за българите, живеещи извън Република България;
17. административен контрол върху процедурите за придобиване на научна степен и за заемане на академични длъжности;
18. проектно финансиране в сферата на образованието и науката чрез средства от национални, международни и европейски програми и фондове;
19. извършваните административни услуги;
20. прилагане на разрешителните, лицензионните и регистрационните регламенти.

(2) В процеса на оценка на корупционния риск могат да се отчитат и други специфики на секторната политика, извън тези по ал. 1, съобразно функционалните задължения на дирекциите в министерството и второстепенните разпоредители с бюджет.

ГЛАВА ТРЕТА

ИНДИКАТОРИ ЗА КОРУПЦИОНЕН РИСК

Чл. 5. (1) Индикаторите за корупционен риск са обективни и субективни.

(2) Обективните индикатори, които могат да доведат до корупционен риск са:
1. Индикатор „Функции и правомощия”, с коефициент на тежест 0,3, който се определя от следните условия:

- а) управление, разпореждане или разходване на бюджетни средства и активи;
- б) извършване на контролни дейности;
- в) предоставяне на административни услуги, включително издаване на лицензи и разрешения;
- г) изготвяне на проекти на нормативни актове или даване на становища по прилагане на законодателството;
- д) управление, разходване, отчитане, координиране и контрол на средства от ЕС.

2. Индикатор „Нормативна уредба” с коефициент на тежест 0,2, който се определя от следните условия:

- а) непълна и/или неясна нормативна уредба;
- б) непълно дефиниране обсега на компетентност и на правомощия;
- в) отсъствие на вътрешни правила и процедури;
- г) неясни/непълни вътрешни правила за дейността на структурата.

3. Индикатор „Липса на контрол” с коефициент на тежест 0,2, който се определя от следните условия:

- а) недостатъчен административен капацитет за осъществяване на контрол;
- б) липса на прозрачност и/или проследимост в действията;
- в) неупражнен контрол от ръководител или от контролен орган;
- г) постъпили сигнали, публикации или репортажи в медиите за корупция, конфликт на интереси или злоупотреба с власт.

(3) Субективни индикатори, които могат да доведат до корупционен риск са:

1. Индикатор „Личностни възприятия и нагласи” с коефициент на тежест 0,1, който се определя от следните условия:

- а) склонност към злоупотреба със служебно положение с цел облагодетелстване;
- б) изпадане в критична ситуация – остър недостиг на средства, болест, развод, смърт на член от семейството или на близък човек и др.;
- в) непредоставена възможност за кариерно израстване и за справедливо възнаграждение;
- г) влошени колегиални взаимоотношения.

2. Индикатор „Служебните задължения на отделни служители” с коефициент на тежест 0,1, който се определя от следните условия:

- а) непознаване на нормативните актове, свързани с дейността на администрацията;
- б) непознаване на нормативните актове, свързани с дейността на административната структура;
- в) непознаване на действащите вътрешни актове, правила и процедури;
- г) неизпълнение на служебните задължения, предвидени в нормативен или вътрешноведомствен акт;

3. Индикатор „Административна среда” с коефициент на тежест 0,1, който се

определя от следните условия:

а) недостиг на човешки ресурс, поради недостатъчна численост или незаети щатни бройки;

б) недостатъчна квалификация на наличния човешки ресурс;

в) липса на обективна система за възлагане и отчитане на изпълнението на задачите;

г) необосновани решения на прекия ръководител;

д) неспазване на вътрешните правила и процедури;

е) укриване на сигнали срещу дейността на структурата;

ж) търпимост на средата към корупционни практики.

(4) Според спецификата на проверяваната структура условията, включени в индикаторите за корупционен риск могат да се допълват.

Чл. 6. (1) Всяко от условията, включени в индикаторите се оценява с точки, в зависимост от влиянието за повишаване степента на корупционния риск:

1. С 0 (нула) се определя ниска степен на влияние;

2. С 1 (единица) се определя средна степен на влияние;

3. С 2 (двойка) се определя висока степен на влияние.

(2) Оценката на всеки от индикаторите се формира като средноаритметичният резултат от сбора на точките от условията се умножи по коефициента на тежест.

Чл. 7. Оценката за степента на корупционния риск се формира като сбор от получените оценки за всеки от индикаторите.

ГЛАВА ЧЕТВЪРТА

ОЦЕНЯВАНЕ НА КОРУПЦИОННИЯ РИСК

Чл. 8. (1) Оценяването на корупционния риск се извършва от инспектори въз основа на заповед на министъра за проверка.

(2) Инспекторите подготвят мотивиран доклад за извършената оценка със следните раздели:

1. обективни и безпристрастни констатации на състоянието на всички индикатори за корупционен риск;

2. анализ на състоянието;

3. оценка на корупционния риск.

(3) В хода на оценяването на субективните условия се използва и проучване чрез попълване на анонимни анкети по примерни образци съгласно приложението.

Чл. 9. (1) Корупционният риск може да бъде оценен, като „нисък”, „среден” и „висок”.

(2) Корупционният риск се оценява, като „нисък”, когато оценката по чл. 7 е в интервала от 0 до 0,60.

(3) Корупционният риск се оценява, като „среден”, когато оценката по чл. 7 е в интервала над 0,60 до 1,40.

(4) Корупционният риск се оценява, като „висок”, когато оценката по чл. 7 е в интервала над 1,40 до 2.

ГЛАВА ПЕТА
ОГРАНИЧАВАНЕ НА КОРУПЦИОННИЯ РИСК

Чл. 10. (1) В съответствие с извършената оценка на корупционния риск, Инспекторатът предприема действия за управление на риска.

(2) Управлението на риска включва определяне конкретни мерки, основаващи се на констатациите по отделните индикатори, които да доведат до ограничаване на корупционния риск.

(3) Мерките за управление на риска се утвърждават от министъра.

(4) Инспекторатът проверява изпълнението на утвърдените мерки и докладва на министъра за резултатите от тях.

ЗАКЛЮЧИТЕЛНА РАЗПОРЕДБА

Параграф единствен. Методиката за оценка на корупционния риск е разработена на основание чл. 46, ал. 4, т. 2 от Закона за администрацията, във връзка със Заповед № Р-68/31.03.2014 г. на министър-председателя на Република България и е утвърдена със Заповед № РД 09-1076/18.07. 2014 г. на министъра на образованието и науката.